

Oświadczenie złożone przez senatora Kazimierza Kleinę na 71. posiedzeniu Senatu w dniu 24 stycznia 2019 r.

Oświadczenie skierowane do minister finansów Teresy Czerwińskiej

Szanowna Pani Minister!

Do mojego biura senatorskiego zgłaszają się marynarze z Pomorza pracujący w transporcie międzynarodowym w norweskich przedsiębiorstwach, którzy są wzywani do złożenia korekt swoich zeznań podatkowych za lata 2014–2017, mimo że są upoważnieni do skorzystania z tzw. ulgi abolicyjnej na podstawie art. 27g u.p.d.o.f.

Z początkiem roku 2014 zmianie uległa dotychczasowa umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania z Norwegią, gdzie dla dochodów marynarskich, poza statkami w rejestrze NOR, jako metoda unikania podwójnego opodatkowania została wprowadzona metoda proporcjonalnego odliczenia. Zakłada ona, że od podatku do zapłaty w Polsce należy odjąć podatek zapłacony za granicą. W sytuacji gdy w Norwegii dochody marynarskie są wolne od podatku, rozwiązanie takie nie byłoby korzystne. W polskim prawie złagodzeniu tego rozwiązania służy tzw. ulga abolicyjna z art. 27g ustawy o PIT, która – w dużym skrócie – umożliwia ograniczenie podatku do zera. Marynarze muszą przy tym składać PIT-y i płacić zaliczki na podatek, na wniosek marynarza zaliczki ulegają ograniczeniu w całości.

Marynarze muszą składać wnioski o ograniczenie zaliczek na podatek dochodowy od 2014 r., mimo że są zatrudnieni u tych samych pracodawców, na tym samym statku. Ich sytuacja każdego roku jest szczegółowo weryfikowana przez właściwe urzędy skarbowe. W kolejnych latach otrzymują oni różne decyzje, negatywne lub pozytywne, w przedmiocie ograniczenia zaliczek. Ponadto marynarze są zmuszeni występować do Krajowej Informacji Podatkowej o interpretację indywidualną, która: po pierwsze, potwierdza zastosowanie przepisów konwencji o unikaniu podwójnego opodatkowania z Norwegią; po drugie, potwierdza zastosowanie metody proporcjonalnego odliczenia; po trzecie, potwierdza uprawnienie do skorzystania z ulgi abolicyjnej niezależnie od tego, czy podatek za granicą został zapłacony, czy nie.

W dniu 31 października 2016 r. minister rozwoju i finansów wydał interpretację ogólną w sprawie DD10.8201.1.2016.GOJ. W interpretacji tej minister stwierdził, że skorzystanie z ulgi abolicyjnej z art. 27g ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, dalej: u.p.d.o.f., nie zależy od zapłaty podatku za granicą. Interpretacja powyższa jest w pełni spójna z otrzymywaną przez marynarzy interpretacją indywidualną.

Urzędy skarbowe, podejmując czynności sprawdzające dotyczące zeznań podatkowych i wzywając marynarzy do złożenia korekty zeznań rocznych PIT, stwierdzają, że nie są oni uprawnieni do ulgi abolicyjnej i powinni rozliczać swoje dochody na zasadach ogólnych, tj. zapłacić od nich pełen podatek. Wezwania te są często bardzo ogólnikowe i nie wskazują podstaw takich twierdzeń.

Takie działania w oczywisty sposób naruszają prawo. Potwierdza to wiele prawomocnych wyroków WSA w Gdańsku dotyczących marynarzy, zatem wydanych w takim samym stanie faktycznym. Przykładowe prawomocne orzeczenia to:

- I Sa/Gd 6/18 (<http://orzeczenia.nsa.gov.pl/doc/98510D4FE8>),
- I Sa/Gd 1756/17 (<http://orzeczenia.nsa.gov.pl/doc/D31DDC3ADD>),
- I Sa/Gd 1712/17 (<http://orzeczenia.nsa.gov.pl/doc/24BE39F21A>),
- I Sa/Gd 1578/17 (<http://orzeczenia.nsa.gov.pl/doc/100F633439>).

Z informacji uzyskanych z Urzędu Skarbowego w Łęborku wynika, że czynności sprawdzające wobec zeznań podatkowych składanych przez marynarzy zostały nakazane urzędowi skarbowym w całym województwie pomorskim przez Izbę Administracji Skarbowej w Gdańsku. Dotychczas czynności takie podjęły w szczególności: US w Łęborku, US w Słupsku, II US w Gdańsku, US w Wejherowie itd.

IAS w Gdańsku w latach 2016–2017 wobec dochodów marynarskich stosowała bardzo niekorzystną interpretację prawa, chodziło przede wszystkim o odmowy ograniczenia poboru zaliczek na podatek dochodowy. Doszło wtedy do wydania wielu niekorzystnych decyzji, które – jako wydane z naruszeniem prawa – były potem seryjnie uchylane przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku. Linia orzecznicza WSA w Gdańsku jest zbieżna ze wskazaną wyżej interpretacją ogólną ministra rozwoju i finansów.

Należy stwierdzić, że problemów takich nie było w innych województwach, co w pełni pozwala stwierdzić, że pomorscy marynarze są de facto dyskryminowani w stosunku do swoich kolegów z pozostałych 15

województw.

W 2017 r. sytuacja podatkowa marynarzy była przedmiotem zainteresowania Komisji Gospodarki Morskiej w Sejmie RP, gdzie w dniu 20 kwietnia 2017 r. w obecności przedstawicieli Ministerstwa Finansów, Departamentu Podatków Bezpośrednich marynarze mieli okazję przedstawić swój punkt widzenia. Tematykę tę omawia także dołączony artykuł z „Namiarów” z początku 2018 r.

W 2018 r. sytuacja chwilowo się poprawiła – nie odnotowano szczególnych problemów z wydawaniem decyzji w sprawie ograniczenia poboru zaliczek na podatek dochodowy, choć US w Lęborku wydawał decyzje odmowne, potem uchylane, ale czynności sprawdzające można uznać za kolejny przykład wskazujący na to, że IAS w Gdańsku wobec marynarzy zamieszkałych na terenie województwa pomorskiego stosuje partykularyzm interpretacyjny, a także ignoruje orzecznictwo sądów administracyjnych oraz interpretacje ogólne i indywidualne wydawane przez Ministerstwo Finansów.

W związku z tym chciałbym zadać następujące pytania.

1. Kiedy Ministerstwo Finansów podejmie kroki mające na celu jednolite stosowanie przez organy podatkowe na terytorium całego kraju wykładni prawa podatkowego zgodnej z interpretacją ogólną ministra rozwoju i finansów w sprawie DD10.8201.1.2016.GOJ z dnia 31 października 2016 r., tak aby interpretacja prawa podatkowego nie zależała wyłącznie od miejsca zamieszkania podatnika?

2. Kiedy Ministerstwo Finansów podejmie kroki mające na celu jednolite stosowanie przez organy podatkowe prawa podatkowego w poszczególnych okresach rozliczeniowych w sytuacji, gdy sytuacja podatnika w poszczególnych okresach rozliczeniowych pozostaje bez zmian?

3. Czy dokonywanie czynności sprawdzających wobec osób posiadających interpretacje indywidualne nie powinno się ograniczyć wyłącznie do ustalenia stanu faktycznego dotyczącego tych osób pod kątem zastosowania do nich wskazanych interpretacji indywidualnych lub interpretacji ogólnej ministra rozwoju i finansów w sprawie DD10.8201.1.2016.GOJ z dnia 31 października 2016 r.?

Z wyrazami szacunku
Kazimierz Kleina